

М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті
/Северо-Казахстанский университет имени М. Козыбаева

Педагогика факультеті/Педагогический факультет
«Бастауыш, мектепке дейінгі және арнайы педагогика» кафедрасы/ кафедра
«Начальное, дошкольное и специальное образование»

БЕКІТЕМІН/УТВЕРЖДАЮ
Академиялық мәселелер жөніндегі Басқарма мүшесі
Член Правления по академическим вопросам

_____ **А.Х. Нурпеисова**

«10» 04 2025 г.

ТАЛАПҚЕРЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ
6B01906 Арнайы педагогика білім беру бағдарлама бойынша
(Жоғары кәсіптік білім және ТжКБ жеделдетілген)

ДЛЯ АБИТУРИЕНТОВ
(на базе высшего профессионального образования и ТиПО)
по образовательной программе 6B01906 Специальная педагогика

Петропавл 2025ж / Петропавловск 2025г.

Бағдарлама әзірлегендер/ Программа разработана:

1. Пустовалова Н.И., к.п.н, доцент
2. Кельдегулова А.Н., магистр, старший преподаватель

Отырыстарда қаралды және бекітуге ұсынылды /Рассмотрена и рекомендовано к утверждению на заседаниях:

Университеттің академиялық сапа жөніндегі кеңесі / Академического совета университета

Хаттама/ протокол № 9 2025 ж./ г. « 30 » 04

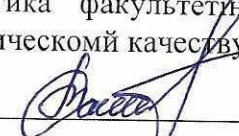
Университеттің АС жөніндегі кеңес төрағасы/ Председатель АС университета

 Нурпеисова А.Х.

Педагогика факультетінің академиялық сапа жөніндегі кеңесі / совет по академическому качеству педагогического факультета

Хаттама/ протокол № 4 2025 ж./ г. « 17 » 03

Педагогика факультетінің сапа жөніндегі кеңесінің төрағасы / Председатель совета по академическому качеству педагогического факультета

 Малибаева А.М.

«Бастауыш, мектепке дейінгі және арнайы педагогика» кафедрасы/Кафедра «Начальное, дошкольное и специальное образование»

Хаттама/ протокол № 8 2025 ж./ г. « 11 » 03

Кафедра меңгерушісі/ Заведующий кафедрой

 Квасных Г.С.

Қабылдау емтиханының мақсаты мен міндеттері

Мақсаты: 6B01906 – Арнайы педагогика білім беру бағдарламасын меңгеруін негіз ретінде педагогика және арнайы педагогика негіздері бойынша талапкерлердің кәсіби құзыреттілік деңгейін анықтау, кәсіби іріктеуді жүзеге асыру.

Міндеттері:

- Талапкерлердің ұғымдық аппараты меңгеру деңгейімен жалпы және арнайы педагогиканың негізгі теориялық ережелерінің меңгеру деңгейін анықтау(жалпы орта арнайы білім берудің білім беру стандарты шеңберінде);
- Талапкерлердің жалпы және арнайы педагогиканың өзекті мәселелерін, заманауи әдістер мен технологияларды, ЕБҚЕ балаларды оқыту және тәрбиелеу жөнінде түсініктерінің дәрежесін анықтау;
- жоғары білім деңгейінде кәсіби дайындықты жалғастыру мотивтерін анықтау, талапкерлердің кәсіптік мүдделерінің саласын нақтылау;
- талапкердің жалпы педагогикалық және инклюзивті мәдениетінің деңгейін және тұлғаның кәсіби маңызды қасиеттерінің қалыптасуын бағалау;

Сұхбаттың құрылымы мен бағалау критерийлері

1. Құрылымы

Оқуға түсу үшін сұхбат офлайн форматта өткізіледі.

Қабылдау емтиханының нәтижелері бойынша білімді бағалаудың ұпайлық-рейтингтік әріптік жүйесі бойынша бағалар қойылады. Бұл ретте үміткердің теориялық және практикалық дайындық деңгейі ескеріледі.

Комиссия анықтайды:

- теориялық және практикалық дайындық деңгейінің техникалық және кәсіптік білім берудің белгіленген жалпыға міндетті стандарттарына сәйкестігі;

- жалпы кәсіптік және арнайы пәндер бойынша білімнің, іскерліктің және практикалық дағдылардың нақты деңгейі, олардың білім беру бағдарламасы бойынша оқу бағдарламалары мен біліктілік сипаттамаларының талаптарына сәйкестігі.

Қабылдау емтиханының нәтижелері өткізілген күні қабылдау комиссиясы отырысының хаттамаларына қол қойылғаннан кейін жарияланады. Қабылдау емтиханының бағалау критерийлері 1 кестеде көрсетілген.

2. Сұхбатты бағалау критерийлері

Критерийлер	Максималды балл	Нақты балл
Мәселенің толық ашылуы	20	
Логикалық және жауап дәйектілігі	20	
Терминологиялық аппаратты білуі және оны жауап беру кезінде пайдалану	20	
Мәселе бойынша өз ұстанымын білдіру	20	
Жауап әдеби тілдің нормаларын сәйкес келеді	10	
Жауапта қорытындылардың болуы	10	
Барлығы:	100	

Кестеге, кластерге, асоциограммаға критерийлер

Критерийлер	Максималды балл	Нақты балл
Мәселенің толық ашылуы	20	
Объектілерді логикалық ретке келтіру	20	
Жіктеу үшін объектілерді дұрыс таңдау	20	
Терминологиялық аппаратты білуі және оны жауап беру кезінде пайдалану	20	
Таңдалған объектілер бойынша қосымша мәліметтер	20	
Барлығы:	100	

Талапкерге ауызша жауапқа дайындалуға бөлінген уақыт 20 минуттан аспайды. Дайындық аяқталғаннан кейін талапкер сұраққа жауап береді және комиссия мүшелерінің қосымша және/немесе нақтылайтын сұрақтарына (15 минуттан артық емес) белгіленген кезектілікті сақтай отырып жауап береді.

Сұхбаттасудың сәтті өткендігін растайтын ең аз балл саны – 75 балл.

1. 6B01906 Арнайы педагогика білім беру бағдарламасы бойынша әңгімелесу өткізуге арналған сұрақтар

ЖАЛПЫ ОРТА БІЛІМНЕН KEЙІНГІ БІЛІМ БАЗАСЫНДА

1. Ерекше білімді қажет ететін балалардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктері.
2. ЕБҚЕ балаларды отбасында тәрбиелеу.
3. Ата-аналармен жұмыс. Ерекше білімді қажет ететін балаларды отбасылық тәрбиелеу.
4. Ерекше білімді қажет ететін балаларға мектепке дейінгі білім беру.
5. Мүмкіндігі шектеулі балаларды оқытудағы және тәрбиелеудегі өзекті мәселелер.
6. Дефектология ғылымы нені зерттейді, дефектология ғылымының салалары және оның құрамдас бөліктері
7. «Инклюзивті білім берудің» мәні мен түсінігі.
8. ҚР арнайы білім берудің даму перспективалары және қазіргі кезеңнің ерекшеліктері.
9. «Ерекше білімді қажет ету» түсінігінің мәні.
10. «Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік-медициналық-педагогикалық коррекциялық қолдау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Сурдопедагогиканың пәні, мақсаты және міндеті.
12. Логопедияның пәні, мақсаты және міндеті.

ЖОҒАРЫ БІЛІМ БАЗАСЫНДА

1. Қазақстан Республикасындағы арнайы білім беру жүйесі.
2. Арнайы мектептегі оқу үрдісінің коррекциялық бағыттары.
3. Арнайы білім берудің принциптері.
4. Арнайы (түзету) мектептерде білім берудің мазмұны.
5. Білім беру үрдістері. Арнайы (түзету) мектептеріндегі білім беру үрдістерінің негізгі түйіні.
6. Арнайы(түзету) мектебінде оқу үрдісін ұйымдастыру формалары.
7. ҚР мектепке дейінгі арнайы білім беру.
8. Интеграцияланған оқыту модельдері. Интеграциялап оқыту және дифференциалды оқыту.
9. Ерекше білімді қажет ететін балаларды отбасында тәрбиелеу.

10. Арнайы мектепте білім беру үрдістерінің ерекшеліктері.
11. Мүмкіндігі шектеулі балаларды оқытуға арналған мектеп түрлері.
12. Мүмкіндігі шектеулі балаларға мектепке дейінгі білім беру..
13. Психологиялық-педагогикалық әдебиетіндегі «Реабилитация» түсінігінің мәні.
14. Психологиялық-педагогикалық әдебиетіндегі «Реадаптация» түсінігінің мәні.
15. Психологиялық-педагогикалық әдебиетіндегі «Реабилитация» түсінігінің мәні.
16. Психологиялық-педагогикалық әдебиетіндегі «Компенсация» түсінігінің мәні.
17. Психологиялық-педагогикалық әдебиетіндегі «Ерекше білімді қажет ету» түсінігінің мәні.
18. Ерекше білімді қажет ететін балаларды оқыту және тәрбиелеу формалары.
19. Психологиялық-педагогикалық әдебиетіндегі «Инклюзивті білім беру» түсінігінің мәні.
20. «Мүмкіндігі шектеулі балалар» түсінігінің мәні.
21. Ақыл-есі кем тұлғалардың құқықтары туралы БҰҰ декларациясы (1971 ж.).
22. ҚР арнайы білім берудің мемлекеттік жүйесі.
23. Қазіргі таңдағы дефектология ғылымының артықшылықтары.
24. Мүгедектердің құқықтары туралы БҰҰ декларациясы (1989 ж.).
25. «Әлеуметтік бейімдеу» түсінігінің мәні.
26. ҚР 1991 ж ратификацияланған балалар мен мүгедектер туралы конвенция.
27. Арнайы білім беру педагогының жеке тұлғасы және кәсіби қызметі.
28. Л.С.Выготскийдің дефектологияның ғылым ретінде дамуына қосқан үлесі.
29. Мүмкіндігі шектеулі тұлғалардың түрлі классификациялары.
30. Сурдопедагогиканың пәні, мақсаты және міндеті.
31. Логопедияның пәні, мақсаты және міндеті.
32. Олигофренопедагогиканың пәні, мақсаты және міндеті.
33. «Психикалық дамудың тежелуі», «психофизикалық инфантилизм», «түзету педагогикасы» түсініктерінің мәнін ашыңыз.
34. Мүмкіндігі шектеулі тұлғаларға әлеуметтік-педагогикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру.
35. «Әлеуметтік көмек», «әлеуметтік-педагогикалық қызмет» түсініктерінің мәні.
36. ҚР мүмкіндігі шектеулі тұлғаларға әлеуметтік-педагогикалық көмек көрсету саласындағы мемлекеттік әлеуметтік саясат стратегиясы.
37. Сөйлеу тілі бұзылыстарының классификациясы..
38. Дефектологияның нысаны, мақсаты және міндеті.
39. Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік оналту және әлеуметтік бейімдеу.
40. Л.С. Выготскийдің дефектология ғылымының міндеті туралы тұжырымдамасының негізгі ойы.
41. «Аномальды бала» ұғымының мәнін және оның даму ерекшеліктерін ашып айтыңыз.
42. Балалардың есту функцияларының бұзылу себептері.
43. «Қалыпты» және «аномальды» даму критерийлері.
44. Сөйлеу тілі бұзылысының психологиялық-педагогикалық классификациясы.
45. Дамуында ауытқуы бар тұлғалардың құқықтары.

Әдебиеттер тізімі:

1. Специальная педагогика./Под ред. Назаровой Н.М. - М, 2010.
2. Обучение детей с нарушениями интеллектуального развития (олигофренопедагогика) /Под ред. Пузанова Б.П.—М., 2012.
3. Мовкебаева З.А. Инклюзивное образование : Учебное пособие - Алматы : ИП "Сагаутдинов", 2020. - 196 с.
4. Мовкебаева З.А. Включение детей с образовательными потребностями в общеобразовательный процесс : Учебное пособие - Алматы : ИП "Сагаутдинова", 2020. - 238 стр.
5. Сулеймеиова Р.А., Хакиджанова Г.Д. Зарубежный и отечественный опыт включения детей со специальными нуждами в общеобразовательный процесс. Проблемы и пути решения.- Алматы, 2009.

Цели и задачи вступительного экзамена

Цель: определить уровень профессиональных компетенций абитуриентов в области педагогики и основ специальной педагогики как базы для освоения образовательной программы 6B01906 - Специальная педагогика, осуществить профессиональный отбор.

Задачи:

- определить уровень владения абитуриентами понятийным аппаратом и основными теоретическими положениями общей и специальной педагогики (в рамках образовательного стандарта среднего специального образования);
- выявить степень знакомства абитуриентов с актуальной проблематикой общей и специальной педагогики, современными методами и технологиями обучения и воспитания детей с ООП;
- выяснить мотивы продолжения профессиональной подготовки на уровне высшего образования, уточнить область профессиональных интересов абитуриентов;
- оценить уровень общей педагогической и инклюзивной культуры абитуриентов, сформированность профессионально значимых качеств личности.

Структура и критерии оценивания собеседования

3. Структура.

Вступительное собеседование проводится в офлайн формате.

По результатам вступительного экзамена выставляются оценки по балльно-рейтинговой буквенной системе оценки знаний. При этом принимается во внимание уровень теоретической и практической подготовки претендента.

Комиссия определяет:

- соответствие уровня теоретической и практической подготовки установленным общеобязательным стандартам технического и профессионального образования;
- фактический уровень знаний, умений и практических навыков по общепрофессиональным и специальным дисциплинам, их соответствие требованиям учебных программ и квалификационных характеристик по образовательной программе.

Результаты сдачи вступительного экзамена объявляются в день их проведения после подписания протоколов заседания приемной комиссии. Критерии оценивания вступительного экзамена отражены в таблице 1.

4. Критерии оценивания собеседования

Критерии	Максимальный балл	Фактический балл
Полнота раскрытия вопроса	20	
Логичность и последовательность ответа	20	
Владение терминологическим аппаратом и использование его при ответе	20	
Выражение собственной позиции по проблеме	20	
Ответ соответствует нормам литературного языка	10	
Наличие в ответе выводов	10	
Итого:	100	

Критерии к таблице, кластеру, асоциограмме

Критерии	Максимальный	Фактический
----------	--------------	-------------

	балл	балл
Полнота раскрытия вопроса	20	
Логичное упорядочивание объектов	20	
Правильная выборка объектов для классификации	20	
Владение терминологическим аппаратом и использование его при ответе	20	
Дополнительные сведения по выбранным объектам	20	
Итого:	100	

Минимальное количество баллов, подтверждающее успешное прохождение собеседования – 75 баллов.

Время, отводимое на подготовку абитуриента к устному ответу по данному вопросу не превышает 20 минут. После завершения подготовки абитуриент отвечает на вопрос и на дополнительные и/или уточняющие вопросы членов комиссии (не более 15 минут), соблюдением установленной очередности.

3. Вопросы для проведения собеседования по образовательной программе по образовательной программе 6В01906 Специальная педагогика

НА БАЗЕ СРЕДНЕГО ОБРАЗОВАНИЯ:

13. Психолого-педагогические особенности детей с особыми образовательными потребностями.
14. Воспитание детей с ООП в семье.
15. Работа с родителями. Семейное воспитание детей с особыми образовательными потребностями.
16. Дошкольное образование детей с особыми образовательными потребностями.
17. Актуальные проблемы обучения и воспитания детей с ОВ.
18. Что изучает наука дефектология, отрасли наук, ее составляющих.
19. Сущность и понятие «инклюзивное образование».
20. Особенности современного периода, перспективы развития спец. Образования РК.
21. Сущность понятия «особые образовательные потребности».
22. Закон Республики Казахстан «О социальной и медико-педагогической коррекционной поддержке детей с ограниченными возможностями».
23. Предмет, цели и задачи сурдопедагогики.
24. Предмет, цели и задачи логопедии.

НА БАЗЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ:

46. Система специального образования в Республике Казахстан.
47. Коррекционная направленность процесса обучения в специальной школе.
48. Принципы специального образования.
49. Содержание образования в специальной (коррекционной) школе.
50. Процесс обучения. Основные звенья процесса обучения в специальной (коррекционной) школе.
51. Формы организации процесса обучения в специальной коррекционной школе.
52. Дошкольное специальное образование в РК.
53. Модели интегрированного обучения. Интеграция и дифференциация.
- 54.
55. Воспитание детей с особыми образовательными потребностями в семье.
56. Особенности процесса обучения в специальной школе.

57. Виды школ, где обучаются дети с ограниченными возможностями.
58. Дошкольное образование ребенка с ограниченными возможностями.
59. Сущность понятия «реабилитация» в психолого-педагогической литературе.
60. Сущность понятия «реадаптация» в психолого-педагогической литературе.
61. Сущность понятия «компенсация» в психолого-педагогической литературе.
62. Сущность понятия «особые образовательные потребности» в психолого-педагогической литературе.
63. Формы обучения и воспитания детей с ООП.
64. Сущность понятия «Инклюзивное образование» в психолого-педагогической литературе.
65. Сущность понятия «ребенок с ограниченными возможностями».
66. Декларация ООН о правах умственно отсталых лиц (1971г.).
67. Государственная система специального образования в РК.
68. Приоритеты современной дефектологической науки.
69. Декларация ООН о правах инвалидов (1989г.).
70. Сущность понятия «Социальная адаптация».
71. Конвенция ООН о правах детей и инвалидов, ратифицированных РК в 1991г.
72. Профессиональная деятельность и личность педагога специального образования.
73. Вклад Л.С. Выготского в развитие дефектологии как науки.
74. Различные классификации лиц с ограниченными возможностями.
75. Предмет, цели и задачи сурдопедагогики.
76. Предмет, цели и задачи логопедии.
77. Предмет и задачи олигофренопедагогики.
78. Раскрыть сущность понятий «Задержка психического развития», «психофизический инфантилизм», «коррекционная педагогика».
79. Организация социально-педагогической помощи лицам с ограниченными возможностями.
80. Сущность понятий «социальная помощь», «социально-педагогическая деятельность».
81. Стратегия государственной социальной политики в области социально-педагогической помощи лицам с ограниченными возможностями в РК.
82. Классификация речевых нарушений.
83. Объект, цели и задачи науки дефектологии.
84. Социальная реабилитация и социальная адаптация детей, имеющих ограниченные возможности.
85. Основная мысль высказывания Л.С. Выготского о задаче науки дефектологии.
86. Раскрыть сущность понятия «аномальный ребенок» и особенности его развития.
87. Причины нарушений слуховой функции у детей.
88. Критерии «нормы» и «аномалии».
89. Психолого-педагогическая классификация нарушений речи.
90. Права лиц, имеющих отклонения в развитии.

Список литературы:

1. Специальная педагогика./Под ред. Назаровой Н.М. - М, 2010.
2. Обучение детей с нарушениями интеллектуального развития (олигофренопедагогика) /Под ред. Пузанова Б.П.—М., 2012.
3. Мовкебаева З.А. Инклюзивное образование : Учебное пособие - Алматы : ИП "Сагаутдинов", 2020. - 196 с.
4. Мовкебаева З.А. Включение детей с образовательными потребностями в общеобразовательный процесс : Учебное пособие - Алматы : ИП "Сагаутдинова", 2020. - 238 с.
5. Сулеймеиова Р.А., Хакимжанова Г.Д. Зарубежный и отечественный опыт включения детей со специальными нуждами в общеобразовательный процесс. Проблемы и пути решения.- Алматы, 2009.